

a vyvolávané heslá vzbudzujúce nenávisť voči Čechom a Židom a je preto obava, že tieto budú pokračovať.

V dôsledku tohoto je pre udržanie verejného poriadku a kľudu potrebné zosilniť stav mužstva menovaných staníc.

V Trstenej 17. okt. 1938

Okresný náčelník

ŠOKA Dolný Kubín, fond OÚ Trstená, 970/38 prez., 995/38 prez.

Dokument 88

Hlásenie Četníckej stanice v Sučanoch Okresnému úradu v Martine z 18. 10. 1938 o protižidovských výtržnostiach v Turanoch.

Četnícka stanica Sučany, okres Turč.Sv.Martin

Sučany, 18. október 1938.

Čís. jedn. 2053/38.

Vec: Protižidovské výtržnosti
v Turanoch.

Okresný úrad Turč. Sv. Martin.

Oznamujem, že v noci na 13. októbra 1938 posiaľ nezistení páchatelia vytkli kameňami okna židovských obyvateľom v obci Turanoch okres Turč. Sv. Martin a to: mäsiarovi Moricovi Kukukovi boli vytlčené 4 tabule v oknách, čím mu bola spôsobená škoda 89 Kč. Obchodníku Gejzovi Pollakovi bola vybytá jedna tabule skla v hodnote 20 Kč. Obchodníku Viliamovi Singerovi bola vybytá jedna tabule skla v hodnote 20 Kč. Okrem toho bolo v oknách židovského kostola v Turanoch vytlčeno 15 tabulí skla, čím bola spôsobená židovskej náboženskej obci škoda v čiastke asi 300 Kč.

Ako podozrelý z týchto protižidovských výtržností boli zistení mäsiar Ondrej Kapusta, študent Karol Salinger a jedon neznámy železničný úradník všecia z Turan, ďalej jedon neznámy vojak.

Poškodení odopreli dať súkromý návrh k zahájeniu trestného pokračovania v obave, aby tým ešte viac nepobúrili oproti sebe výtržníkov. V dôsledku toho nebolo o veci urobené trestné oznámenie okresnému súdu.

Aby v obci Turanoch bol zaistený žiadúci kľud a verejný poriadok urobila tunajšia četnícka stanica v dohode s obecným úradom opatrenie, ktoré pozostáva v tom, že nočná hliadkovacia stráž bola zvýšená na 10 mužov, okrem četníckej hliadky a krčmárom bolo nariadené, aby své hostince zatvárali o 21. hodine, lebo bolo zistené, že všetko zlo sa rodí v krčmách pri alkohole.

Toto opatrenie sa ukázalo dostatočným, lebo od toho času nebol verejný kľud porušený.

Veliteľ stanice:
(nečitateľný podpis)⁷

ŠOKA Martin, fond Okresný úrad Martin, 2966/38 prez.

Dokument 89

Sťažnosť Novosionistickej organizácie, miestnej skupiny v Brne Prezidiu krajinského úradu v Bratislave z 24.11.1938 na neoprávnené konanie Hlinkovej gardy pri odchode transportu z Bratislavy do Palestíny.

Odpis č. 74.625/1938 prez.
Novo-Sionistická Organizace.
Místní skupina Brno.
538/38.

Neu-Zionistische Organisation
Ortsgruppe Brünn.
Brno, dne 24. listopadu 1938.

P. T.
Presidium krajinského úradu

v Bratislave.

Týká se Hlinkové gardy v Bratislavě:

Podepsaná odbočka dovoluje si požádati P. T. Presidium krajinského úradu v Bratislave, aby v noci ze dne 22. na 23. t. m. přihodivší se zásah Hlinkové gardy byl lask. přezkoumán a vinníci patřičně potrestáni.

Naše odbočka, zastoupena předsedou Heřmanem Fleschem a tajemníkem Leo Pollakem, jakož i Jehoshuem Goldsteinem z pražské odbočky, organisovala vystěhovalctví asi 500 židovských emigrantů z Brna via Bratislava do ciziny.

Vystěhovalci jeli v autobusech dne 22. t. m. odpoledne do Bratislavy, kde měli nastoupiti do parníku „MELK“ který je očekával na dunajském nábřeží.

Transport byl doprovázen panem policejním radou Dr. Vachem a panem inspektorem Bílým, jakož i 15 muži z policejního ředitelství v Brně.

K šesté hodině večerní počala revise vystěhovalců bratislavské odbočky, pak nasledovala revise odbočky pražské a na konec přišli brněnští vystěhovalci k revisi.

Odbavení bratislavských a pražských vystěhovalců bylo bezvadné a hladké. Ihned při celní revisi brněnských vystěhovalců objevila se řada

⁷ Na druhej strane dokumentu je prezentát Okresného úradu v Martine, dátum 22. 10. 1938 a číslo 2966.